І.В. Бойко
Викладач КАМТС №1
Національний технічний університет України «КПІ»

НАВЧАННЯ ДІЛОВИМ ПЕРЕГОВОРАМ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Проведення важливих ділових переговорів англійською мовою - це одне з найскладніших завдань, з якими стикаються всі міжнародні компанії. Тому володіння навичками ефективного спілкування англійською мовою під час ділових зустрічей і переговорів дає чималу перевагу серед колег для швидкого підйому по службових сходах.

Для досягнення взаєморозуміння між співробітниками і клієнтами, затвердження угод і найбільш вигідних умов для компанії, при укладанні угоди, для вирішення конфліктних ситуацій в колективі, для встановлення повноцінних ділових і професійних відносин між співробітниками різних національностей - ось далеко не повний перелік причин, за якими володіння англійською мовою під час проведення ділових переговорів є обов'язковою умовою існування і розвитку будь-якого виду міжнародного бізнесу.

При вивченні ділової англійської мови необхідно чітко розуміти, що знання ділової та бізнес лексики не є основною метою навчання. Куди важливіше практичне володіння навичками ділового спілкування в різних ситуаціях, наприклад:

- діалоги при проходженні співбесіди;
- важливі ділові переговори,
- наради;
- прес-конференції;
- спілкування з клієнтами або колегами;
- консультації по телефону;
- звіти;
- доповіді та презентації;
- щоденна комунікація з колегами по професії.

Ділові переговори англійською мовою - це короткостроковий вузькоспеціалізований бізнес курс англійської мови, який призначений для вивчення правил і особливостей проведення важливих ділових переговорів англійською мовою. Слухачі курсу отримають необхідні теоретичні знання і зможуть розвинути практичні вміння ведення ділових переговорів, вивчать основи ділової етики і психології, норми поведінки під час ділової зустрічі, лексику і термінологію, структуру та лінгвістичні особливості переговорного процесу.

Метою таких занять курсу є розвиток мовних навичок проведення конференцій, зустрічей, ділових переговорів і т.п. у професійній діяльності з максимальним урахуванням умінь і потреб слухачів. У програмі курсу: розширення словникового запасу, вироблення правильної вимови, вивчення термінології, шаблонних фраз і виразів і їх смислового значення, інтонації,

невербальні комунікаційні сигнали, міжкультурні аспекти ведення бізнесу та їх вплив на процес прийняття рішень.

Крім того, студенти отримають необхідні знання з використання комунікативних прийомів і тактик, що сприяють досягненню бажаних результатів ділових зустрічей, вивчать бізнес лексику і розвинуть навички її практичного використання в реальних ситуаціях шляхом їх моделювання в ігровій та рольової формі. Навички ведення ділових переговорів, використання відповідної лексики і фразеології, чітке, правильне і переконливе вираження власних думок, грамотна побудова лінії поведінки, відповідні інтонації - ось основні складові будь-яких успішних угод і укладених контрактів [4, с.58].

Англійська для ділових зустрічей і переговорів по праву вважається міжнародною мовою бізнесу. Тому промова бізнесмена повинна бути чіткою, виразною, зрозумілою, добре структурованої і переконливою. Впевнене володіння мовою ділового спілкування, усвідомлення того, що всі присутні розуміють, про що йде мова на переговорах, - важливий факт для професійної комунікації. Але найважливіше - це знання міжкультурних аспектів і навички проведення міжнародних нарад і переговорів.

Навчання діловому спілкуванню дозволяє:

• оволодіти технікою проведення та ефективної участі в ділових переговорах англійською мовою;

• розвинути комунікативну компетентність і одночасно поліпшити вміння та навички ведення ділових переговорів;

• навчитися способам ефективного обміну інформацією та успішній взаємодії з діловими партнерами;

Навчання діловим переговорам включає наступні пункти:

• підготовка та планування переговорів

• основні етапи переговорів. стиль переговорів

• ефективні прийоми обміну інформацією

• аналіз різних прийомів подачі та обміну інформацією

• лексико-граматичні особливості та стилістичні прийоми контролю за веденням переговорів

• секрети невербальної комунікації - інтонація

• конфліктні ситуації і способи їх вирішення

• аналіз індивідуальних особливостей учасників тренінгу та їх корекція.

У сучасному світі важко уявити успішну кар'єру без знання англійської мови. Причому, в деяких сферах бізнесу може знадобитися ділова англійська, що має на увазі знання специфічної галузевої лексики. У чому полягає особливість вивчення ділової англійської, чи можна освоїти її «з нуля» і як вибрати найбільш ефективний метод?

Знання ділової англійської стане в нагоді в багатьох ситуаціях. В першу чергу це пов'язано з необхідністю спілкування з іноземними партнерами. На сьогоднішній день більшість спеціальностей вимагає не просто знання англійської мови, а вільного володіння специфічною діловою лексикою. У будь-якому випадку, володіння англійською збільшить шанси в успішному працевлаштуванні і побудові кар'єри [3, с.114].

Рівень володіння англійською мовою найбільш важливий в престижних фінансових організаціях - банках, інвестиційних фондах, консалтингових агентствах. Безумовно, англійська буде необхідна в будь-яких міжнародних комунікаціях, які здійснюються в рамках компанії. Наприклад, мова міжнародного спілкування є обов'язковою, якщо діяльність пов'язана з закордонними відрядженнями, спілкуванням з іноземними клієнтами або якщо безпосередній керівник - іноземець. У великих міжнародних компаніях навіть рядовий співробітник володіє англійською мовою досить вільно. Крім цього, мова необхідна для отримання освіти за кордоном, в тому числі ступеня MBA, і проходження стажування в зарубіжній компанії. Варто зазначити, що знання англійської є найважливішою умовою при влаштуванні на роботу не тільки в англомовних країнах, а в принципі - в будь-якій державі [2, с. 384].

Для працевлаштування або навчання за кордоном недостатньо просто володіти діловою англійською, необхідно надати визнаний міжнародний диплом, який підтверджує рівень володіння мовою.

В основному навчання ділової англійської не включає вивчення вузькоспеціалізованої лексики, яка застосовується в конкретних сферах бізнесу. У програму входить тільки загальновживана бізнес-лексика і діловий етикет, який допоможе в стандартних ситуаціях. Якщо вам необхідно опанувати специфічну термінологію і професійний жаргон, то варто підібрати спеціалізований профільний курс бізнес-англійської для конкретної сфери бізнесу: бухгалтерія, юриспруденція, банківська справа, медицина, HR і т.д.

Приступити до вивчення ділової лексики неможливо з нульовим рівнем знання загальної англійської мови. Бажано мати рівень не нижче Intermediate, для того щоб ефективно вивчати бізнес-англійську, вільно і правильно будувати речення з використанням ділової лексики, а також писати без граматичних помилок. Однією з особливостей вивчення ділової англійської мови є необхідність практики спілкування в діловому середовищі. Якщо така практика відсутня, то слід регулярно відвідувати тематичні заходи, в ході яких буде надаватися можливість вільного спілкування не тільки з носіями мови, а й іншими учасниками заходів. Вивчення бізнес-англійської зазвичай відбувається в невеликих групах. Бажано також контактувати в ході навчання з іншими викладачами і студентами, щоб не звикати до манери спілкування і акценту однієї людину [1, с. 15].

Зазвичай курс бізнес-англійської передбачає отримання наступних навичок:

- створення резюме;
- проходження співбесіди;
- проведення презентацій та переговорів;
- вміння вільно висловлювати думки на конференціях;
- телефонне спілкування;
- ведення ділової переписки та документації (контракти, звіти, платежі).

Ці знання будуть необхідні незалежно від того, в якій сфері працюватимуть студенти. Особлива увага приділяється вмінню сприймати на слух різні акценти і манеру мовлення, що особливо актуально при веденні

переговорів по телефону або в ході конференц-зв'язку. Письмовий етикет також є важливою складовою: вживання правильно підібраних до ситуації стійких виразів допоможе вам завоювати прихильність іншої сторони, отримати нових клієнтів і зміцнити свою репутацію в особі зарубіжних партнерів.

Існує також вузькоспеціалізована підготовка, спрямована на вирішення нагальних завдань: проведення переговорів, участь у конференції, поїздку у відрядження, створення презентації, проходження інтерв'ю і т.д. Під кожну з цих задач можна підібрати мовний курс, який заповнить прогалини в певній галузі бізнес-комунікацій і допоможе реалізувати поставлену задачу.

Література:

1. Морська І.І. Сучасні тенденції у викладанні іноземних мов для спеціальних цілей / І. І. Морська // Іноземні мови. – 2002. № 2. К.: Ленвіт. – С. 23.
2. Гришкова Р. О. Формування іншомовної соціокультурної компетенції студентів нефілологічних спеціальностей: [монографія] / Р. О. Гришкова. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 424 с.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук, ред. укр. видання С, Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003, – 273с.
4. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Кол-в авторів: Г. Є. Бакаева, О. А. Борисенко, І.І. Зуєнок та ін. – К.: Ленвіт, 2005. - 119 с.